

**Quickscan flora en fauna
visproject Wieringermeer**

Auteur:	Ir. T.F. Kroon
Opdrachtgever:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Datum:	02-06-2014
Autorisator:	Drs. W.P.J. Teunissen
Status:	Eindrapport
Registratienummer:	201400155

Samenvatting

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is van plan om paai- en opgroeiplaatsen voor vissen te realiseren op een perceel langs de Den Oeversche Vaart in de Wieringermeer. Op het perceel wordt een krekentelsel aangelegd en langs de Den Oeversche Vaart wordt een natuurvriendelijke oever gerealiseerd. Naar aanleiding van de geplande werkzaamheden heeft HHNK aan Stichting Waterproef gevraagd om een quickscan uit te voeren in het kader van de natuurwetgeving. Het doel van een dergelijk onderzoek is inzicht krijgen in de wettelijk beschermde natuurwaarden van het plangebied. Het plangebied is op 8 mei 2014 bezocht door een medewerker van Stichting Waterproef. Het was regenachtig, ongeveer 14 °C en er stond een westenwind, kracht 4. Tijdens dit veldbezoek is gezocht naar (sporen van) soorten die beschermd zijn door de Flora- en faunawet en is het aanwezige biotoop beoordeeld. De watergangen in het plangebied zijn steekproefsgewijs met een schepnet bemonsterd. Op 3 april 2014 is in de Den Oeversche Vaart door middel van electrovissen onderzoek gedaan naar aanwezige vissoorten.

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet in de nabijheid van een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is "IJsselmeer" op een afstand van ongeveer 3,3 kilometer ten oosten van het plangebied. Op een afstand van ongeveer 4 kilometer van het plangebied is Natura 2000-gebied 'Waddenzee' gelegen. Er liggen geen Beschermde Natuurmonumenten in de directe omgeving van het plangebied. Gezien de grote afstand van het plangebied tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de aard van de werkzaamheden, zijn negatieve effecten op instandhoudingsdoelen uit te sluiten.

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van de EHS. Het dichtstbijzijnde element van de EHS ligt direct ten noorden van de Hippolytushoeverweg, op zeer korte afstand van het plangebied. Aangezien het plangebied niet binnen de EHS ligt, is een nader toetsing van de plannen aan het EHS-beleid niet noodzakelijk. Negatieve effecten van de ingreep op de EHS worden uitgesloten.

Het plangebied ligt op grote afstand van de dichtstbijzijnde percelen die zijn aangewezen als weidevogelleefgebied. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt op ongeveer 1,6 kilometer afstand in de Hippolytushoeverkoog, ten westen van het plangebied. Negatieve effecten op weidevogelleefgebied zijn uit te sluiten.

Soortbescherming

Op basis van verspreidingsgegevens, het biotoop en beschikbare waarnemingen kan niet worden uitgesloten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van beschermde soorten vleermuizen en de Rugstreppad. Tijdens het broedseizoen kunnen broedgevallen van veel verschillende soorten vogels worden verwacht. In de Den Oeversche Vaart komt de beschermde vissoort Rivierdonderpad voor.

Soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet

De kans dat er in het plangebied algemeen voorkomende soorten zoogdieren en amfibieën voorkomen is groot. Voor aanwezige soorten die onder tabel 1 van de Flora- en faunawet vallen, geldt een algehele vrijstelling. Hiervoor hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Voor deze soorten geldt wel te allen tijde de zorgplicht.

Soorten van tabel 2 van de Flora- en faunawet

Tijdens een visonderzoek met behulp van electrovissen is in de Den Oeversche Vaart de Rivierdonderpad aangetroffen. De Rivierdonderpad is opgenomen in tabel 2 van de Flora- en faunawet. Overige tabel 2-soorten worden niet verwacht in het plangebied. Geadviseerd wordt om tijdens de werkzaamheden te werken volgens de "gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen". Wanneer gewerkt wordt met deze goedgekeurde gedragscode is geen ontheffing nodig van de Flora- en faunawet voor de Rivierdonderpad.

Soorten van tabel 3 van de Flora- en faunawet

Er worden geen bomen gekapt in het plangebied en/of gebouwen gesloopt. Negatieve effecten op vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn daarom uit te sluiten. Negatieve effecten op een vaste vliegroute of foerageergebied worden bovendien niet verwacht. De Den Oeversche Vaart wordt mogelijk als vliegroute en/of foerageergebied gebruikt door een soort als de Watervleermuis. De geplande ontwikkeling leidt er echter niet toe dat Den Oeversche Vaart ongeschikt zal worden. Het lijnvormige water zal behouden blijven en ook de oostelijke oever blijft onaangetast. Het aanleggen van een natuurvriendelijke oever zal geen negatief effect hebben op het mogelijke gebruik van de watergang door vleermuizen. Negatieve effecten op (het leefgebied van) vleermuizen worden uitgesloten indien:

- Er geen verlichting wordt gebruikt in het plangebied en;
- Er geen werkzaamheden in de nachtelijke uren worden uitgevoerd.

Er zijn enkele waarnemingen bekend van de Rugstreeppad uit de omgeving van het plangebied. Ook in de Klievertocht, op zeer korte afstand van het plangebied, is in het verleden een waarneming gedaan van deze soort. Niet kan worden uitgesloten dat de Rugstreeppad zich voortplant in de ondiepe slootjes in het plangebied en/of overwintert in het gebied. De Den Oeversche Vaart is ongeschikt als voortplantingswater. Het aanpassen van sloten en graafwerkzaamheden kunnen negatieve gevolgen hebben voor de Rugstreeppad. Geadviseerd wordt om nader onderzoek te doen naar de Rugstreeppad om de aan- of afwezigheid van de soort in het plangebied vast te stellen.

Negatieve effecten op overige soorten van tabel 3 worden niet verwacht als gevolg van de werkzaamheden.

Vogels

Het uitvoeren van de werkzaamheden tijdens het broedseizoen kan leiden tot verstoring van broedgevallen van vogels. Het broedseizoen duurt grofweg van 15 maart t/m 15 juli. Tijdens het veldbezoek werden geen broedgevallen aangetroffen. De werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden om negatieve effecten op de soortgroep vogels te voorkomen. Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen voorzorgsmaatregelen genomen te worden om te voorkomen dat vogels tot broeden komen in het plangebied. Verstoring van broedgevallen dient te allen tijde voorkomen te worden. Jaarrond beschermde nesten zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden niet aanwezig. Negatieve effecten op jaarrond beschermde nesten zijn uit te sluiten.

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Methode	5
2.1	Bronnenonderzoek	5
2.2	Veldwerk	5
3	Locatiebeschrijving en geplande werkzaamheden	6
3.1	Locatiebeschrijving	6
3.2	Geplande werkzaamheden	6
4	Gebiedsbescherming	8
4.1	Natuurbeschermingswet 1998	8
4.2	Ecologische Hoofdstructuur (EHS)	9
4.3	Weidevogelgebied	10
5	Aanwezigheid beschermde soorten	11
6	Effecten op beschermde soorten	15
7	Conclusie.....	16
8	Bronnen.....	17
	Bijlage 1. Soortenlijst.....	18

1 Inleiding

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is van plan om paai- en opgroeiplaatsen te realiseren voor vissen op een perceel langs de Den Oeversche Vaart in de Wieringermeer. Op het perceel wordt een krekenselsel aangelegd en langs de Den Oeversche Vaart wordt een natuurvriendelijke oever gerealiseerd. Naar aanleiding van de geplande werkzaamheden heeft HHNK aan Stichting Waterproef gevraagd om een quickscan uit te voeren in het kader van de natuurwetgeving. Het doel van een dergelijk onderzoek is inzicht krijgen in de wettelijk beschermde natuurwaarden van het plangebied.

Voor een verkenning van de natuurwaarden zijn de soorten van tabel 2 & 3 van de Flora- en faunawet en de vogelsoorten doorgelicht. Door middel van “expert judgement” en aanvullend bronnenonderzoek is bepaald of er in het betreffende plangebied juridisch beschermde soorten kunnen voorkomen. Op basis van deze informatie is in het veld gericht gezocht naar de aanwezigheid van beschermde soorten.

Benadrukt wordt dat de uitgevoerde quickscan geen volledige veldinventarisatie betreft. Hiervoor is een bezoek in verschillende seizoenen nodig. Het uitgevoerde onderzoek is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten.

2 Methode

2.1 Bronnenonderzoek

Voor een actueel overzicht van de aanwezigheid van beschermde soorten zijn naast diverse verspreidingsatlassen, de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en diverse websites van de PGO's (Particulier Gegevensbeherende Organisaties) bezocht voor recente waarnemingen en actuele verspreidingskaarten. Hierbij is niet alleen gelet op waarnemingen vanuit het plangebied zelf, maar ook op waarnemingen vanuit de directe omgeving. Dit is van belang voor soorten die mobiel zijn of het gebied gebruiken om te foerageren.

2.2 Veldwerk

Het plangebied is op 8 mei 2014 bezocht door een medewerker van Stichting Waterproef. Het was regenachtig, ongeveer 14 °C en er stond een westenwind, kracht 4. Tijdens dit veldbezoek is gezocht naar (sporen van) soorten die beschermd zijn door de Flora- en faunawet en is het aanwezige biotoop beoordeeld. De watergangen in het plangebied zijn steekproefsgewijs met een schepnet bemonsterd. Op 3 april 2014 is in de Den Oeversche Vaart door middel van electrovissen onderzoek gedaan naar aanwezige vissoorten. Dit veldwerk is uitgevoerd door Hofman Aquamarien. De resultaten zijn beschreven in een aparte rapportage en verwerkt in voorliggende quickscan (Kroon, 2014).

Afbeelding 1. Watergang in het westen van het plangebied.

3 Locatiebeschrijving en geplande werkzaamheden

3.1 Locatiebeschrijving

Het plangebied is gelegen tussen de Hippolytushoeverweg en de Den Oeversche Vaart in de Wieringermeer (afbeelding 2).

Afbeelding 2. Ligging plangebied (bron: Geoweb).

Het plangebied bestaat uit de westelijke oever van de Den Oeversche Vaart en een agrarisch perceel. Dit perceel wordt in de huidige situatie gebruikt voor het telen van aardappelen. Het is een intensief bewerkt gebied met slechts zeer beperkte natuurwaarden. Het perceel wordt in het zuiden en westen begrensd door sloten. In het zuiden vormt de Klievertocht de begrenzing van het plangebied, een ondiepe kwelsloot die grotendeels is dichtgegroeid met Riet. In het westen vormt een zeer smalle, ondiepe sloot met steile oevers de grens van het plangebied (afbeelding 1). De westelijke oever van de Den Oeversche Vaart is gedeeltelijk beschoeid en direct achter de beschoeiing vrij diep. Langs deze oever is een rietkraag van ongeveer 2 meter breed aanwezig, die grenst aan het intensief bewerkte agrarische perceel. In het meest noordelijke deel van het plangebied ligt een boerenerf. Hier staan enkele bomen langs de oever, liggen wat spullen opgeslagen en staat een open loods enkele meters buiten de oever (afbeelding 3).

3.2 Geplande werkzaamheden

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier gaat paai- en opgroeiplaatsen realiseren in het plangebied. Hiervoor zal een krekensstelsel worden aangelegd op het agrarische perceel. Daarnaast wordt de westelijke oever van De Den Oeversche Vaart een natuurvriendelijke oever en wordt er een toegangspad aangelegd langs het perceel. Voor het krekensstelsel en de natuurvriendelijke oever wordt maximaal 2,50 meter grond ontgraven. Er worden geen bomen gekapt in het plangebied. Op het erf in het noorden van het gebied worden van bomen enkele laaghangende takken verwijderd.

Afbeelding 3. Noordelijk deel van het plangebied, met bomen en loods op de oever.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied ligt niet in de nabijheid van een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is "IJsselmeer" op een afstand van ongeveer 3,3 kilometer ten oosten van het plangebied (afbeelding 4). Op een afstand van ongeveer 4 kilometer van het plangebied is Natura 2000-gebied 'Waddenzee' gelegen. Er liggen geen Beschermde Natuurmonumenten in de directe omgeving van het plangebied.

Afbeelding 4. Ligging plangebied (rood) ten opzichte van Natura 2000-gebieden 'IJsselmeer' en 'Waddenzee' (geel) (bron: website Ministerie van Economische Zaken).

Gezien de grote afstand van het plangebied tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de aard van de werkzaamheden, zijn negatieve effecten op instandhoudingsdoelen uit te sluiten. Zowel directe effecten als effecten als gevolg van externe werking zijn niet aan de orde.

4.2 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van de EHS. Het dichtstbijzijnde element van de EHS ligt direct ten noorden van de Hippolytushoeverweg, op zeer korte afstand van het plangebied (afbeelding 5).

Afbeelding 5. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de EHS natuur (groen) en Ecologische Verbindingszone (rood) (bron: Ontwerp Natuurbeheerplan 2015).

“Het ruimtelijke beleid voor gebieden die behoren tot de EHS is gericht op behoud en herstel van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Deze bescherming vindt plaats door een “Nee tenzij” regime. Nieuwe plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan, indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten. Hierbij wordt de uitzondering gemaakt dat, indien er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, een aantasting wel is toegestaan. Wel dient de schade zoveel mogelijk te worden beperkt door mitigerende maatregelen en dient resterende schade te worden gecompenseerd” (Boerema et al., 2012).

“Voor gronden die grenzen aan de EHS, maar daar zelf buiten liggen, gelden geen beperkingen. De EHS heeft, in tegenstelling tot Natura2000-gebieden, geen ‘externe werking’ die een toets van gebruik aangrenzend aan het natuurgebied verplicht stelt” (Provincie Noord-Holland, 2014).

Aangezien het plangebied niet binnen de EHS ligt, is een nader toetsing van de plannen aan het EHS-beleid niet noodzakelijk. Negatieve effecten van de ingreep op de EHS worden uitgesloten.

4.3 Weidevogelgebied

Het plangebied ligt op grote afstand van de dichtstbijzijnde percelen die zijn aangewezen als weidevogelleefgebied. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt op ongeveer 1,6 kilometer afstand in de Hippolytushoeverkoog, ten westen van het plangebied. De percelen binnen het plangebied worden intensief gebruikt als akkergrond en vormen geen geschikt weidevogelleefgebied. Negatieve effecten op weidevogelleefgebied zijn uit te sluiten.

5 Aanwezigheid beschermde soorten

Vaatplanten

Vanuit het plangebied zijn geen recente waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten (NDFP 2009-2014). Het plangebied bestaat grotendeels uit intensief bewerkte akkers en een voedselrijke oever. In het gebied zijn geen geschikte groeiplaatsen aanwezig voor beschermde plantensoorten die zijn opgenomen in tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet. Tijdens het veldbezoek zijn uitsluitend algemene plantensoorten waargenomen die gewend zijn aan voedselrijke omstandigheden en verstoring, zoals Riet, Fluitenkruid, Kleefkruid en Grote brandnetel. Beschermde plantensoorten worden uitgesloten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Zoogdieren

Er geen waarnemingen bekend uit het plangebied van beschermde grondgebonden zoogdieren, behorend tot tabel 2 en 3 (NDFP 2009-2014). In de regio komen de tabel 3-soorten Boomarter en Waterspitsmuis voor (Hoozeboom, 2011). Binnen het plangebied is geen geschikt biotoop aanwezig voor beide soorten. De Boomarter is afhankelijk van bosrijke gebieden en de Waterspitsmuis komt voor in zoomvormende ruigten langs wateren, vochtige rietlanden en vochtige bossen (Hoozeboom, 2011). Dergelijk biotoop is afwezig binnen het plangebied. Soorten zoals Egel, Mol en Haas, die behoren tot tabel 1, komen mogelijk wel voor in het plangebied.

Uit het plangebied en directe omgeving zijn waarnemingen bekend van de vleermuissoorten Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Ruige dwergvleermuis en Watervleermuis (NDFP 2009-2014). Binnen het plangebied zijn op één locatie potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig. In het noorden van het plangebied staan enkele oude bomen langs de Den Oeversche Vaart op een boerenerf. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn in één van deze bomen niet uit te sluiten. Het betreft een Esdoorn, waarvan de bast over een grote lengte is ingescheurd (afbeelding 6).

Afbeelding 6. Esdoorn met ingescheurde bast.

De Den Oeversche Vaart is daarnaast geschikt als vliegroute en foerageergebied voor bepaalde soorten vleermuizen, zoals de Watervleermuis en de Meervleermuis. Beide soorten jagen boven het water en langs oevers van meren, kanalen en vaarten. De Watervleermuis is recentelijk waargenomen bij de Den Oeversche Vaart ter hoogte van het plangebied (NDFFF 2009-2014).

Vogels

In het plangebied zijn geschikte broedgelegenheden aanwezig langs de randen van het terrein. In de bomen en struiken op het boerenerf in het noorden van het plangebied kunnen vogels tot broeden komen. In de verschillende watergangen in het gebied kunnen soorten als Meerkoet, Waterhoen en Wilde eend tot broeden komen. De rietkraag langs de Den Oeversche Vaart is geschikt als broedgelegenheid voor rietvogels. Tijdens het veldbezoek werden geen broedgevallen aangetroffen. Het plangebied is verder ongeschikt voor weidevogels. Gedurende het broedseizoen kunnen de werkzaamheden verstoring van broedende vogels tot gevolg hebben.

De meeste jaarrond beschermde soorten zijn afhankelijk van grotere bomen (bijvoorbeeld Buizerd, Havik, Ransuil) of bebouwing (bijvoorbeeld Huismus, Gierzwaluw en Kerkuil). Uit het plangebied en directe omgeving zijn enkele waarnemingen bekend van de jaarrond beschermde vogelsoorten Buizerd, Havik, Sperwer en Wespendif (NDFFF 2009-2014). Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Binnen het plangebied zijn alleen op het boerenerf enkele bomen aanwezig. In deze bomen zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Wel hing er een nestkast voor Steenuil op het boerenerf. Deze nestkast hangt niet direct rondom de oever van de vaart. Waarnemingen en/of broedgevallen van de Steenuil zijn niet bekend in de directe omgeving van het plangebied (NDFFF 2009-2014; Scharringa et al., 2010).

Vissen

Uit het plangebied en directe omgeving zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten (NDFFF 2009-2014). De Bittervoorn, opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet, ontbreekt in de Wieringermeerpolder (Herder et al., 2012). Ook de Kleine modderkruiper, opgenomen in tabel 2 van de Flora- en faunawet, komt nauwelijks voor in de Wieringermeer (Herder et al., 2012). Tijdens het onderzoek door middel van electrovissen op 3 april 2014 zijn meerdere soorten aangetroffen in de Den Oeversche Vaart, waaronder 2 exemplaren van de beschermde Rivierdonderpad (afbeelding 7). De Rivierdonderpad is opgenomen in tabel 2 van de Flora- en faunawet.

Afbeelding 7. Rivierdonderpad (bron: Hofman Aquamarinen).

Tijdens het veldbezoek van 8 mei 2014 zijn met het schepnet alleen enkele individuen van de Tiendoornige stekelbaars aangetroffen in de Klievertocht. Dit is de watergang in het zuiden van het gebied, grenzend aan de Den Oeversche Vaart. Beschermde vissoorten worden niet verwacht in de kleinere sloten in het plangebied. In de Den Oeversche Vaart moet rekening gehouden worden met de tabel 2-soort Rivierdonderpad.

Amfibieën

In het plangebied kunnen Bruine kikker en Gewone pad worden verwacht (Herder, 2010). Dit zijn soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Van de strikter beschermde soorten komt alleen de Rugstreppad voor in de regio (Herder, 2010). De Rugstreppad behoort tot tabel 3 van de Flora- en faunawet. Er zijn enkele waarnemingen bekend van de Rugstreppad uit de omgeving van het plangebied (NDFFF 2004-2014; waarneming.nl) (afbeelding 8). Ook in de Klievertocht is in het verleden een waarneming gedaan. De Rugstreppad is een soort die leefgebieden met een hoge dynamiek prefereert. De soort komt ook voor in polders waar door menselijk handelen een pioniersstadium wordt gehandhaafd (Herder, 2010). Rugstreppadden worden veelvuldig gevonden op boerenerven en planten zich onder andere voor in ondiepe slootjes in agrarisch gebied (Herder, 2010). Niet kan worden uitgesloten dat de Rugstreppad zich voortplant in de ondiepe slootjes in het plangebied en/of overwintert in het gebied.

Afbeelding 8. Waarnemingen van Rugstreppad (groene stippen) nabij plangebied (rood) (bron: NDFFF 2004-2014).

Reptielen

In de regio komen geen beschermde soorten reptielen voor (Herder, 2010; NDFF 2004-2014). Bovendien is er in het onderzoeksgebied geen geschikt biotoop voor reptielen beschikbaar. De aanwezigheid van beschermde soorten reptielen in het plangebied wordt uitgesloten.

Overige diersoorten

Er zijn geen recente waarnemingen bekend van beschermde soorten libellen, dagvlinders en weekdieren in het plangebied (NDFF 2009-2014). Ook is er geen geschikt biotoop aanwezig op terrein voor beschermde soorten zoals de Groene glazenmaker, Platte schijfhoren, of Gevlekte witsnuitlibel. De Platte schijfhoren, een soort van tabel 3 van de Flora- en faunawet, komt niet voor in de omgeving van het plangebied (Boesveld et al., 2011). Ook soorten als de Gevlekte witsnuitlibel en de Groene glazenmaker komen niet voor in dit deel van Noord-Holland (Damm et al., 2007; Baas et al., 2008). De aanwezigheid van beschermde soorten libellen, weekdieren en dagvlinders wordt uitgesloten in het plangebied.

6 Effecten op beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk beschermde soorten vleermuizen, broedvogels en de Rugstreeppad voor die behoren tot tabel 3 van de Flora- en faunawet. De tabel 2-soort Rivierdonderpad komt voor in de Den Oeversche Vaart. De werkzaamheden kunnen invloed hebben op bovenstaande soorten- en soortgroepen. Negatieve effecten op tabel 2- en 3-soorten van andere soortgroepen worden uitgesloten.

Er worden geen bomen gekapt in het plangebied en/of gebouwen gesloopt. Negatieve effecten op vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn daarom uit te sluiten. Negatieve effecten op een vaste vliegroute of foerageergebied worden bovendien niet verwacht. De Den Oeversche Vaart wordt mogelijk als vliegroute en/of foerageergebied gebruikt door een soort als de Watervleermuis. De geplande ontwikkeling leidt er echter niet toe dat Den Oeversche Vaart ongeschikt zal worden. Het lijnvormige water zal behouden blijven en ook de oostelijke oever blijft onaangetaast. Het aanleggen van een natuurvriendelijke oever zal geen negatief effect hebben op het mogelijke gebruik van de watergang door vleermuizen. Negatieve effecten op (het leefgebied van) vleermuizen worden uitgesloten indien:

- Er geen verlichting wordt gebruikt in het plangebied en;
- Er geen werkzaamheden in de nachtelijke uren worden uitgevoerd.

Er zijn enkele waarnemingen bekend van de Rugstreeppad uit de omgeving van het plangebied (NDFP 2004-2014). Ook in de Klievertocht is in het verleden een waarneming gedaan. De Rugstreeppad is een soort die leefgebieden met een hoge dynamiek preferereert. Niet kan worden uitgesloten dat de Rugstreeppad zich voortplant in de ondiepe slootjes in het plangebied en/of overwintert in het gebied. De Den Oeversche Vaart is ongeschikt als voortplantingswater. Het aanpassen van sloten en graafwerkzaamheden kunnen negatieve gevolgen hebben voor de Rugstreeppad. Geadviseerd wordt om nader onderzoek te doen naar de Rugstreeppad om de aan- of afwezigheid van de soort in het plangebied vast te stellen. In de periode april t/m juli kan de Rugstreeppad goed worden geïnventariseerd door het luisteren naar kooractiviteit van roepende mannetjes rondom de avondschemering.

In de Den Oeversche Vaart komt de tabel 2-soort Rivierdonderpad voor. In de kleinere sloten in het plangebied worden geen beschermde vissoorten verwacht. De Bittervoorn wordt ook niet in de Den Oeversche Vaart verwacht. Tijdens de werkzaamheden aan de oever van de Den Oeversche Vaart kunnen negatieve effecten optreden op het leefgebied van de Rivierdonderpad. Verwacht wordt dat de oever in de toekomstige situatie geschikter wordt als leefgebied voor beschermde soorten. Voor de Rivierdonderpad is het van belang dat er in de nieuwe oever voldoende structuurrijke plaatsen met een ruim aanbod aan schuilmogelijkheden worden gerealiseerd. Voorbeelden hiervan zijn stortstenen, holle oevers, boomwortels en takken (Herder et al., 2012). De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd conform de gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen (Unie van Waterschappen, 2012).

Het uitvoeren van de werkzaamheden tijdens het broedseizoen kan leiden tot verstoring van broedgevallen van vogels. Tijdens het veldbezoek werden geen broedgevallen aangetroffen. Het broedseizoen duurt grofweg van 15 maart t/m 15 juli. De werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden om negatieve effecten op de soortgroep vogels te voorkomen. Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen voorzorgsmaatregelen genomen te worden om te voorkomen dat vogels tot broeden komen in het plangebied. Verstoring van broedgevallen dient te allen tijde voorkomen te worden. Jaarrond beschermde nesten zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden niet aanwezig. Negatieve effecten op jaarrond beschermde nesten zijn uit te sluiten.

7 Conclusie

Op basis van verspreidingsgegevens, het biotoop en beschikbare waarnemingen kan niet worden uitgesloten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van beschermde soorten vleermuizen en de Rugstreppad. Tijdens het broedseizoen kunnen broedgevallen van veel verschillende soorten vogels worden verwacht. In de Den Oeversche Vaart komt de beschermde vissoort Rivierdonderpad voor.

Soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet

De kans dat er in het plangebied algemeen voorkomende soorten zoogdieren en amfibieën voorkomen is groot. Voor aanwezige soorten die onder tabel 1 van de Flora- en faunawet vallen, geldt een algehele vrijstelling. Hiervoor hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Voor deze soorten geldt wel te allen tijde de zorgplicht.

Soorten van tabel 2 van de Flora- en faunawet

Tijdens een visonderzoek met behulp van electrovissen is in de Den Oeversche Vaart de Rivierdonderpad aangetroffen. De Rivierdonderpad is opgenomen in tabel 2 van de Flora- en faunawet. Overige tabel 2-soorten worden niet verwacht in het plangebied. Geadviseerd wordt om tijdens de werkzaamheden te werken volgens de "gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen". Wanneer gewerkt wordt met deze goedgekeurde gedragscode is geen ontheffing nodig van de Flora- en faunawet voor de Rivierdonderpad.

Soorten van tabel 3 van de Flora- en faunawet

Er worden geen bomen gekapt in het plangebied en/of gebouwen gesloopt. Negatieve effecten op vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn daarom uit te sluiten. Negatieve effecten op een vaste vliegroute of foerageergebied worden bovendien niet verwacht. De Den Oeversche Vaart wordt mogelijk als vliegroute en/of foerageergebied gebruikt door een soort als de Watervleermuis. De geplande ontwikkeling leidt er echter niet toe dat Den Oeversche Vaart ongeschikt zal worden. Het lijnvormige water zal behouden blijven en ook de oostelijke oever blijft onaangetaast. Het aanleggen van een natuurvriendelijke oever zal geen negatief effect hebben op het mogelijke gebruik van de watergang door vleermuizen. Negatieve effecten op (het leefgebied van) vleermuizen worden uitgesloten indien:

- Er geen verlichting wordt gebruikt in het plangebied en;
- Er geen werkzaamheden in de nachtelijke uren worden uitgevoerd.

Er zijn enkele waarnemingen bekend van de Rugstreppad uit de omgeving van het plangebied. Ook in de Klievertocht, op zeer korte afstand van het plangebied, is in het verleden een waarneming gedaan van deze soort. Niet kan worden uitgesloten dat de Rugstreppad zicht voortplant in de ondiepe slootjes in het plangebied en/of overwintert in het gebied. De Den Oeversche Vaart is ongeschikt als voortplantingswater. Het aanpassen van sloten en graafwerkzaamheden kunnen negatieve gevolgen hebben voor de Rugstreppad. Geadviseerd wordt om nader onderzoek te doen naar de Rugstreppad om de aan- of afwezigheid van de soort in het plangebied vast te stellen.

Negatieve effecten op overige soorten van tabel 3 worden niet verwacht als gevolg van de werkzaamheden.

Vogels

Het uitvoeren van de werkzaamheden tijdens het broedseizoen kan leiden tot verstoring van broedgevallen van vogels. Het broedseizoen duurt grofweg van 15 maart t/m 15 juli. Tijdens het veldbezoek werden geen broedgevallen aangetroffen. De werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden om negatieve effecten op de soortgroep vogels te voorkomen. Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen voorzorgsmaatregelen genomen te worden om te voorkomen dat vogels tot broeden komen in het plangebied. Verstoring van broedgevallen dient te allen tijde voorkomen te worden. Jaarrond beschermde nesten zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden niet aanwezig. Negatieve effecten op jaarrond beschermde nesten zijn uit te sluiten.

8 Bronnen

Baas, T., R. van 't Veer en E. Thomassen, 2008. *Soorten van het soortenbeleid 2007-2013 in de provincie Noord-Holland*. Landschap Noord-Holland.

Boerema, L, E.T. de Jong & T.H.H.A. van der Schoot. 2012 *Natuur en Ruimte*. Berghauer Pont Publishing 2012.

Boesveld, A., A.W. Gmelig Meyling & I. van Lente, 2011. *Verspreidingsonderzoek mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2010. Platte schijfhoren Anisus vorticulus*. Stichting Anemoon.

Damm T., D. Hoogeboom & J.C.P.M. van de Sande, 2007. *Beschermde soorten in het beheergebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. –soortprotocollen en verspreidingskaarten- G&G rapport 2007-63*. Van der Goes en Groot.

Herder, J.E. (red.) 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting Ravon, Nijmegen.

Herder, J.E., J. Kranenbarg, D.M. Hoogeboom, J. Hamers & K. Dekker (red.), 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting Ravon, Nijmegen.

Hoogeboom, D., 2011. *Verspreidingsatlas van de Zoogdieren van Noord-Holland. Werkatlas*. Landschap Noord-Holland.

Kroon, T.F., 2014. *Visonderzoek Wieringermeer Den Oeversche Vaart 2014*. Registratienummer 201400125, Stichting Waterproef.

Provincie Noord-Holland, 2013. *Natuurbeheerplan 2014 Noord-Holland*. Uitgave Provincie Noord-Holland.

Provincie Noord-Holland, 2014. *Ontwerp Natuurbeheerplan 2015 Noord-Holland*. Uitgave Provincie Noord-Holland.

Scharringa, K., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijk. 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN) en Landschap Noord-Holland.

Unie van Waterschappen. 2012. *Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen*.

Websites

<http://www.mineleni.nederlandsesoorten.nl/> ("Soortendatabase EL&I")

<http://ndff-ecogrid.nl> (NDFP)

<http://www.synbiosys.alterra.nl/> (Natura 2000, Ministerie van Economische Zaken)

<http://www.zoogdierversamenwerking.nl>

maps.noord-holland.nl (Ontwerp Natuurbeheerplan 2015, Provincie Noord-Holland)

waarneming.nl

Stichting Waterproef is een onafhankelijk en geaccrediteerd laboratorium en voldoet aan alle geldende eisen. Stichting Waterproef verricht onderzoek naar grond, grondwater, waterbodems en Flora & Fauna en brengt daarover advies uit aan haar opdrachtgevers. Voor enige schade die het gevolg is van besluiten van opdrachtgevers op basis van het advies is Stichting Waterproef niet aansprakelijk.

Bijlage 1. Soortenlijst.

Nederlandse naam	Aantal	Locatie	Datum	Bescherming
Vissen				
Rivierdonderpad	2	Den Oeversche Vaart	03-04-2014	Tabel 2